

Біялогія

70 гадзін

Бядарык, І. Г. Біялогія : вучэб. дапам. для 8 кл. устаноў агул. сярэд. адукацыі з беларус. мовай навучання / І. Г. Бядарык, А. Я. Бядарык, У. М. Іванюў. — Мінск : Адукацыя і выхаванне, 2018.

№ урока, дата правядзення	Тэма ўрока	Асноўныя пытанні для вывучэння	Мэты вывучэння тэмы ўрока	Характарыстыка асноўных відаў і спосабаў дзейнасці	Дамашняе заданне
1	2	3	4	5	6
Агульная характарыстыка жывёл (2 г)					
1	Царства Жывёлы	Распаўсюджанне і разнастайнасць жывёл. Асноўныя адметныя прыметы царства Жывёлы. Будова і жыццядзейнасць жывёл (тканкі, органы і сістэмы органаў жывёл)	Фарміраванне ведаў аб адметных прыметах жывёл; вывучэнне асаблівасцей будовы жывёл; развіццё ўменняў аналізаваць, параўноўваць, рабіць вывады; выхаванне цікавасці да жыцця жывёл, жадання даведацца аб іх больш	Азняямленне са структурай вучэбнага дапаможніка, яго метадычным апаратам і правіламі працы з ім; праца з тэкстам; паўтарэнне правіл тэхнікі бяспекі пры выкананні лабараторных і практычных работ, на экскурсіях	§ 1
2	Класіфікацыя і значэнне жывёл	Класіфікацыя жывёл. Роля жывёл у прыродзе і жыцці чалавека	Азняямленне з асноўнымі таксонамічнымі адзінкамі жывёл; фарміраванне ўяўлення аб значэнні жывёл у прыродзе і жыцці чалавека; развіццё ўмення пераўтвараць тэкст у іншыя	Выкананне індыўдуальных заданняў; складанне схем «Роля жывёл у прыродзе», «Значэнне жывёл у жыцці чалавека»	§ 2

Працяг

1	2	3	4	5	6
			формы прадстаўлення інфармацыі; выхаванне беражлівых адносін да жывёл		
Тып Кішэчнаполасцевыя (2 г)					
3	Будова і спосаб жыцця кішэчнаполасцевых	Пяняцце аб кішэчнаполасцевых. Распаўсюджанне і асяроддзе пражывання кішэчнаполасцевых. Жыццёвыя формы: паліп і медуза. Унутраная і знешняя будова кішэчнаполасцевых на прыкладзе гідры. Размнажэнне і развіццё гідры	Фарміраванне ведаў аб распаўсюджанні, асяроддзі пражывання і жыццёвых формах кішэчнаполасцевых; вывучэнне будовы, спосабу жыцця, асаблівасцей размнажэння гідры; развіццё ўменняў аналізаваць, супастаўляць, абагульняць	Выкананне тэставых заданняў; праца з тэкстам вучэбнага дапаможніка, складанне агульнай характарыстыкі тыпу; праца ў групах па запаўненні табліцы «Тып Кішэчнаполасцевыя»	§ 3
4	Разнастайнасць і значэнне кішэчнаполасцевых	Марскія віды кішэчнаполасцевых: спосаб жыцця і характэрныя асаблівасці. Каралавыя рыфы як унікальныя прыродныя экасістэмы, праблемы іх абароны і аховы. Медузы. Роля кішэчнаполасцевых у прыродзе і жыцці чалавека	Фарміраванне ўяўлення аб разнастайнасці кішэчнаполасцевых; азняямленне з роляй кішэчнаполасцевых у прыродных згуртаваннях і іх значэннем для чалавека; фарміраванне ўменняў параўноўваць кішэчнаполасцевых паміж сабой, складаць агульную характарыстыку тыпу	Выкананне заданняў; праца ў парах, падчас якой вучні павінны сфарміраваць уяўленне аб ролі кішэчнаполасцевых у прыродзе і жыцці чалавека; складанне агульнай характарыстыкі тыпу	§ 4

1	2	3	4	5	6
Тып Плоскія чэрві (2 г)					
5	Будова і спосаб жыцця раснічных чарвей	Паняцце аб плоскіх чарвах. Клас Раснічныя чэрві. Асяроддзе пражывання і знешня будова. Унутраная будова раснічных чарвей на прыкладзе малочнай планарыі. Сістэмы органаў: стрававальная, выдзяляльная, нервовая. Размнажэнне і развіццё планарыі	Вывучэнне асаблівасцей знешняй і ўнутранай будовы раснічных чарвей на прыкладзе малочнай планарыі; фарміраванне ўяўлення аб асаблівасцях размнажэння і развіцця раснічных чарвей; развіццё ўмення самастойна працаваць з вучэбным дапаможнікам; выхаванне асобных якасцей: умення слухаць, выказаць свой пункт гледжання	Выкананне пісьмовых заданняў; самастойная праца з тэкстам вучэбнага дапаможніка; удзел у гутарцы	§ 5
6	Паразітычныя плоскія чэрві	Клас Смактуны. Асяроддзе пражывання, асаблівасці будовы і харчавання. Размнажэнне і развіццё на прыкладзе пячоначнага смактуна. Клас Стужачныя чэрві. Асяроддзе пражывання, асаблівасці будовы і харчавання. Размнажэнне і развіццё на прыкладзе бычынага цэпня. Прафілактыка заражэння паразітычнымі плоскімі чарвямі	Фарміраванне ўяўленняў аб разнастайнасці паразітычных плоскіх чарвей, аб асаблівасцях іх унутранай і знешняй будовы, аб размнажэнні і развіцці, прыстасаваннях да паразітызму; развіццё ўмення супастаўляць і параўноўваць вывучаемыя аб'екты; выхаванне беражлівых адносін да свайго здароўя, патрэбы ў выкананні правіл гігіены	Вусныя адказы на пытанні; праца з тэкстам вучэбнага дапаможніка; запаўненне табліцы «Агульная характарыстыка класаў плоскіх чарвей»	§ 6

3

1	2	3	4	5	6
Тып Круглыя чэрві (2 г)					
7	Аскарыда чалавечая. Агульныя будовы круглых чарвей	Паняцце аб круглых чарвах. Распаўсюджанне і асяроддзе пражывання. Знешняя будова круглых чарвей на прыкладзе аскарыды чалавечай. Сістэмы органаў: стрававальная, дыхальная, выдзяляльная, нервовая. Размнажэнне і развіццё	Вывучэнне асаблівасцей знешняй і ўнутранай будовы, спосабу жыцця, размнажэння круглых чарвей на прыкладзе аскарыды чалавечай; развіццё ўменняў параўноўваць, аналізаваць і рабіць вывады; выхаванне беражлівых адносін да свайго здароўя	Замалёўка ў рабочых сшытках будовы аскарыды чалавечай; вывучэнне і аналіз малюнка «Цыкл развіцця аскарыды»; запаўненне табліцы «Параўнальная характарыстыка круглых і плоскіх чарвей»	§ 7; падрыхтаваць паведамленні па тэмах «Круглыя чэрві — шкоднікі раслін», «Круглыя чэрві — паразіты жывёл» (па меркаванні настаўніка)
8	Разнастайнасць круглых чарвей	Свабоднажывучыя немагоды. Круглыя чэрві — шкоднікі раслін. Круглыя чэрві — паразіты жывёл. Прафілактыка заражэння паразітычнымі круглымі чарвямі	Азнямленне з характарыстыкай свабоднажывучых круглых чарвей; фарміраванне ўяўлення аб круглых чарвах як шкодніках раслін і паразітах жывёл; вывучэнне мер барацьбы і прафілактыкі заражэння паразітычнымі чарвямі; фарміраванне санітарна-гігіенічных ведаў і ўменняў; развіццё ўмення вызначаць аналогіі і прычынна-выніковыя сувязі	Біялагічны дыктант; заслухоўванне паведамленняў; праца з тэкстам вучэбнага дапаможніка; запаўненне табліцы «Шкоднікі раслін і спосабы барацьбы з імі»	§ 8

4

1	2	3	4	5	6
Тып Кольчатых чэрві (3 г)					
9	Малашчацінкавыя чэрві. Асяроддзе пражывання, знешняя і ўнутраная будова дажджавога чарвяка. Дэманстрацыйны дослед «Назіранне за рухам і рэакцыямі на раздражненне дажджавога чарвяка»	Агульная характарыстыка кольчатых чарвей. Клас Малашчацінкавыя чэрві. Асяроддзе пражывання і знешняя будова дажджавога чарвяка. Унутраная будова. Сістэмы органаў: стрававальная, дыхальная, крывяносная, выдзяляльная і нервовая	Фарміраванне ведаў аб знешняй і ўнутранай будове дажджавога чарвяка ў сувязі з асяродзем пражывання; стварэнне ўмоў для развіцця пазнавальнай цікавасці вучняў да навакольнага жывёльнага свету; выхаванне экалагічна пісьменнай асобы	Праца з тэкстам вучэбнага дапаможніка; запісанне табліцы «Сістэмы органаў дажджавога чарвяка»; запіс у рабочыя сшыткі новых тэрмінаў і паняццяў; назіранне за рухам і рэакцыямі на раздражненне дажджавога чарвяка з наступным аналізам атрыманых вынікаў і запісам вывадаў	§ 9; падрыхтаваць паведамленне па тэме «Значэнне малашчацінкавых чарвей у прыродзе» (па меркаванні настаўніка)
10	Размнажэнне дажджавога чарвяка. Значэнне малашчацінкавых чарвей у прыродзе	Размнажэнне дажджавога чарвяка. Значэнне малашчацінкавых чарвей	Вывучэнне асаблівасцей размнажэння і развіцця дажджавога чарвяка; фарміраванне ўяўлення аб значэнні малашчацінкавых чарвей у прыродзе і жыцці чалавека; фарміраванне ўменняў абгрунтоўваць, параўноўваць і аналізаваць інфармацыю;	Выкананне пісьмовых тэставых заданняў; заслухоўванне паведамленняў; складанне апорнага канспекта ў рабочых сшытках аб асаблівасцях размнажэння і развіцця дажджавога чарвяка	§ 10

5

1	2	3	4	5	6
			выхаванне адказных адносін да выканання даручаных заданняў		
11	Многашчацінкавыя чэрві. П'яўкі	Класы Многашчацінкавыя чэрві і П'яўкі: прадстаўнікі, спосаб жыцця і характэрныя асаблівасці, роля ў прыродзе і жыцці чалавека	Фарміраванне ведаў аб спосабе жыцця, ролі ў прыродзе і жыцці чалавека многашчацінкавых чарвей і п'явак; фарміраванне ўменняў працаваць з тэкстам вучэбнага дапаможніка, знаходзіць неабходную інфармацыю ў дадатковых крыніцах; выхаванне беражлівых адносін да жывых арганізмаў	Выкананне індывідуальных вусных і пісьмовых заданняў; удзел у абмеркаванні пытанняў, звязаных з разнастайнасцю кольчатых чарвей; запісанне табліцы «Відавая разнастайнасць тыпу Кольчатых чэрві»; заслухоўванне паведамленняў	§ 11
Тып Малоскі (3 г)					
12	Спосаб жыцця, будова, разнастайнасць і значэнне бруханогіх малоскаў	Агульная характарыстыка малоскаў. Асяроддзе пражывання і знешняя будова бруханогіх малоскаў. Сістэмы органаў: стрававальная, дыхальная, крывяносная, выдзяляльная, нервовая. Размнажэнне. Разнастайнасць і значэнне бруханогіх малоскаў	Вывучэнне асаблівасцей будовы і размнажэння бруханогіх малоскаў; фарміраванне ведаў аб асяроддзі пражывання, разнастайнасці і значэнні бруханогіх малоскаў; развіццё ўменняў знаходзіць і тлумачыць рысы прыстасаванасці бруханогіх малоскаў да асяроддзя пражывання; стварэнне ўмоў для выха-	Праца з тэкстам вучэбнага дапаможніка, выкананне заданняў; складанне апорнага канспекта «Разнастайнасць і значэнне бруханогіх малоскаў»	§ 12

6

1	2	3	4	5	6
			вання эмацыянальна-каштоўнасных адносін да жывой прыроды		
13	Спосаб жыцця, асаблівасці будовы і разнастайнасць двухстворкавых малюскаў. Лабараторная работа № 1 «Будова ракавіны балацяніка і бяззубкі (перлаўкі)»	Асяроддзе пражывання і знешняя будова двухстворкавых малюскаў. Асаблівасці ўнутранай будовы. Размнажэнне. Разнастайнасць і значэнне двухстворкавых малюскаў	Азняямленне з асяродзем пражывання і асаблівасцямі будовы двухстворкавых малюскаў; фарміраванне ўяўлення аб разнастайнасці і значэнні двухстворкавых малюскаў; развіццё ўменняў рабіць вывады і тлумачыць вынікі праведзенай працы; выхаванне імкнення прытрымлівацца правіл бяспекі пры выкананні лабараторнай работы	Азняямленне з інструкцыяй па выкананні лабараторнай работы; выкананне лабараторнай работы; аналіз атрыманых вынікаў і афармленне іх у рабочых сшытках	§ 13
14	Спосаб жыцця, асаблівасці будовы і разнастайнасць галаваногіх малюскаў	Асяроддзе пражывання і будова галаваногіх малюскаў. Размнажэнне. Разнастайнасць і значэнне галаваногіх малюскаў	Фарміраванне ўяўлення аб будове і размнажэнні галаваногіх малюскаў; азняямленне з разнастайнасцю відаў галаваногіх малюскаў; вывучэнне спосабу жыцця і значэння ў прыродзе і жыцці чалавека галаваногіх малюскаў; фарміраванне ўменняў абгрунтаваць, параўноўваць, аналізаваць	Выкананне тэставых заданняў; самастойная праца з тэкстам вучэбнага дапаможніка і запаненне табліцы «Асаблівасці малюскаў розных класаў»	§ 14

7

1	2	3	4	5	6
Тып Членістаногія (15 г)					
Агульная характарыстыка тыпу Членістаногія (1 г)					
15	Агульная характарыстыка тыпу Членістаногія	Распаўсюджанне членістаногіх у прыродзе і асяроддзе іх пражывання. Знешняя будова членістаногіх. Значэнне членістаногіх у прыродзе і жыцці чалавека. Класіфікацыя членістаногіх	Фарміраванне ведаў аб распаўсюджанні членістаногіх у прыродзе і асяроддзі іх пражывання; вывучэнне знешняй будовы членістаногіх; фарміраванне ўяўлення аб тым, што членістаногія з'яўляюцца найбольш шматлікай, разнастайнай і распаўсюджанай групай жывёл; развіццё ўмення распазнаваць членістаногіх у прыродзе, на табліцах, малюнках, у калекцыях; працяг выхавання беражлівых адносін да жывых арганізмаў	Выкананне індывідуальных пісьмовых заданняў; праца з тэкстам вучэбнага дапаможніка; запаненне табліцы «Характэрныя прыметы членістаногіх»; складанне схем «Класіфікацыя членістаногіх»	§ 15
Клас Ракападобныя (3 г)					
16	Клас Ракападобныя. Спосаб жыцця і знешняя будова рачнога рака. Лабараторная работа № 2	Асяроддзе пражывання і спосаб жыцця рачнога рака. Знешняя будова і адзелы цела рачнога рака	Вызначэнне залежнасці знешняй будовы і жыццядзейнасці ракападобных ад асяроддзя пражывання; развіццё ўмення працаваць з раздатачным матэрыялам і тэкстам вучэбнага дапаможніка; стварэнне ўмоў	Праца з раздатачным матэрыялам (расчлянёны рачны рак); азняямленне з інструкцыяй па выкананні лабараторнай работы; выкананне лабараторнай работы; аналіз атрыманых	§ 16

8

1	2	3	4	5	6
	«Знешняя будова рачнога рака»		для выхавання беражлівых адносін да прадстаўнікоў ракападобных	вынікаў і афармленне іх у рабочых шпытках	
17	Унутраная будова і размнажэнне рачнога рака	Унутраная будова рачнога рака. Мускулатура. Сістэмы органаў: стрававальная, дыхальная, крывяносная, выдзяляльная, нервовая, палавая	Вывучэнне асаблівасцей унутранай будовы і размнажэння рачнога рака; развіццё ўменняў абагульняць атрыманыя веды, праводзіць аналіз, сінтэз, параўнанні, рабіць неабходныя вывады; выхаванне адказных і добрасумленых адносін да вучобы	Выкананне тэставых заданняў; запаўненне табліцы «Асаблівасці будовы сістэм органаў рачнога рака ў сувязі з функцыямі, якія яны выконваюць»; праца з тэкстам вучэбнага дапаможніка	§ 17; падрыхтаваць паведамленні па тэмах «Прэсnavодныя і марскія ракападобныя», «Значэнне ракападобных у прыродзе і жыцці чалавека» (па меркаванні настаўніка)
18	Разнастайнасць і значэнне ракападобных	Ракападобныя — пераважная група членістаногіх у водных экасістэмах. Донныя насельнікі вадаёмаў: рачныя ракі, амары, лангусты, крэветкі і інш. Ракападобныя — насель-	Азняямленне з разнастайнасцю ракападобных; устанаўленне значэння ракападобных у прыродзе і жыцці чалавека; развіццё пазнавальнай цікавасці; стварэнне ўмоў для фармі-	Праца з тэкстам вучэбнага дапаможніка; заслухоўванне паведамленняў; складанне схемы «Значэнне ракападобных у прыродзе і жыцці чалавека»	§ 18

6

1	2	3	4	5	6
		нікі тоўшчы вады (дафніі, цыклопы, крыль і інш.). Спосаб жыцця і характэрныя асаблівасці будовы, роля ў прыродзе і жыцці чалавека. Прамысловыя віды ракападобных. Ракападобныя — паразіты жывёл	равання экалагічнага мыслення		
Клас Павукападобныя (2 г)					
19	Клас Павукападобныя. Павук-крыжавік	Клас Павукападобныя. Распаўсюджанне павукападобных. Знешняя будова на прыкладзе павукакрыжавіка. Асаблівасці харчавання і стравання. Сістэмы органаў: дыхальная, крывяносная, выдзяляльная, нервовая. Размножэнне і развіццё	Вывучэнне асаблівасцей знешняй, унутранай будовы і размнажэння павукакрыжавіка; развіццё ўменняў абагульняць атрыманыя веды, праводзіць аналіз, сінтэз, параўнанні, рабіць неабходныя вывады; працяг фарміравання ўмення працаваць з вучэбным дапаможнікам і наглядным матэрыялам; выхаванне беражлівых адносін да прадстаўнікоў павукападобных	Праца з табліцамі, маляўніцтвамі і тэкстам вучэбнага дапаможніка; выпісванне новых тэрмінаў і паняццяў; складанне схемы «Прыметы павукападобных»	§ 19; падрыхтаваць паведамленні або прэзентацыі па тэмах «Роля павукападобных», «Кляшчы», «Павукі», «Сенакошцы», «Скарпіёны» (па меркаванні настаўніка)

10

1	2	3	4	5	6
20	Разнастайнасьць і значэньне павукападобных	Разнастайнасьць павукападобных, іх спосаб жыцця і характэрныя асаблівасці будовы. Роля павукападобных у прыродзе і жыцці чалавека. Кляшчы — пераносчыкі ўзбуджальнікаў захворванняў чалавека. Паразітычныя кляшчы. Прафілактыка захворванняў. Кляшчы — шкоднікі сельскагаспадарчых культур і харчовых запасаў. Пылавая кляшчы. Меры барацьбы з кляшчамі	Фарміраванне ўяўлення аб разнастайнасці і значэнні павукападобных у прыродзе і жыцці чалавека; вывучэнне мер прафілактыкі захворванняў — каросты, клешчавага энцэфаліту; азнаямленне з метадамі барацьбы з кляшчамі; развіццё ўменняў параўноўваць, тлумачыць прыналежнасьць канкрэтных прадстаўнікоў да класа павукападобных; спрыянне выхаванню беражлівых адносін да жывых арганізмаў	Выкананне біялагічнага дыктанта; запісанне табліцы «Параўнанне павукападобных»; заслухоўванне паведамленняў	§ 20
Клас Насякомыя (9 г)					
21	Клас Насякомыя. Знешняя будова майскага жука. Лабараторная работа № 3 «Знешняя будова насякомых (на прыкладзе майскага жука)»	Клас Насякомыя. Распаўсюджанне і асяроддзе пражывання насякомых. Знешняя будова насякомых	Вывучэнне асаблівасцей знешняй будовы насякомых (на прыкладзе майскага жука), якія дазволілі ім досыць шырока асвоіць нашу планету, прыстасавання да самых разнастайных умоў пражывання; развіццё ўменняў аналізаваць, абагульняць і рабіць вывады; развіццё камунікатыўных навыкаў; ства-	Азнаямленне з інструкцыяй па выкананні лабараторнай работы; выкананне лабараторнай работы; аналіз атрыманых вынікаў і афармленне іх у рабочых сшытках	§ 21

11

1	2	3	4	5	6
			рэне ўмоў для экалагічнага выхавання		
22	Унутраная будова майскага жука	Сістэмы органаў: стрававальная, дыхальная, крывяносная, выдзяляльная, нервовая, палавая. Паводзіны насякомых	Азнаямленне з сістэмай органаў насякомых; вывучэнне асаблівасцей паводзін насякомых; развіццё ўменняў працаваць з табліцамі і малюнкамі, вызначаць аналогіі; спрыянне экалагічнаму выхаванню	Праца з табліцамі, малюнкамі; замалёўка ў рабочых сшытках унутранай будовы майскага жука	§ 22
23	Размнажэнне і тыпы развіцця насякомых	Размнажэнне насякомых. Тыпы развіцця насякомых	Фарміраванне ведаў аб асаблівасцях размнажэння насякомых; азнаямленне з тыпамі развіцця насякомых (з поўным і няпоўным ператварэннем); развіццё ўменняў адбіраць галоўнае, вызначаць прычынна-выніковыя сувязі; стварэнне ўмоў, якія забяспечваюць выхаванне акуратнасці і ўважлівасці пры складанні схем	Адказы на пытанні; удзел у гутарцы; складанне схем «Развіццё насякомых з поўным ператварэннем» і «Развіццё насякомых з няпоўным ператварэннем»	§ 23; падрыхтаваць паведамленні па тэмах «Стракозы», «Прастакрылья» і «Клапы» (па меркаванні настаўніка)
24	Насякомыя з няпоўным ператварэннем	Стракозы, прастакрылья, клапы: спосаб жыцця, характэрныя асаблівасці будовы і значэнне	Вывучэнне разнастайнасці насякомых; развіццё пазнавальнай актыўнасці і круглагаду, экалагічнага мыслення; развіццё практычных навыкаў вызначэння на-	Выкананне тэставых заданняў; заслухоўванне паведамленняў; праца з табліцамі і калекцыямі	§ 24; падрыхтаваць паведамленні па тэмах «Жукі»,

12

1	2	3	4	5	6
			сякомых па знешнім выглядзе з выкарыстаннем калекцый і малюнкаў; выхаванне беражлівых адносін да насякомых		«Матылі», «Перапоначатакрылья», «Двухкрылья» (па меркаванні настаўніка)
25	Насякомыя з поўным ператварэннем	Атрад Цвердакрылья, або Жукі, атрад Лускакрылья, або Матылі, атрад Перапоначатакрылья, атрад Двухкрылья: спосаб жыцця, характэрныя асаблівасці будовы і значэнне	Працяг вывучэння разнастайнасці насякомых; развіццё практычных навыкаў вызначэння насякомых па знешнім выглядзе з выкарыстаннем калекцый і малюнкаў; выхаванне беражлівых адносін да насякомых	Выкананне тэставых заданняў; праца з табліцамі і калекцыямі; заслухоўванне паведамленняў	§ 25; падрыхтаваць паведамленні па тэмах «Насякомыя — шкоднікі сельскага-спадарчых раслін», «Насякомыя — шкоднікі лесу» (па меркаванні настаўніка)
26	Насякомыя — шкоднікі раслін. Насякомыя — пераносчыкі	Насякомыя — шкоднікі раслін, паразіты чалавека і жывёл, пераносчыкі ўзбуджальнікаў захворванняў. Спосабы барацьбы са шко-	Фарміраванне ведаў аб насякомых — шкодніках раслін, паразітах жывёл і чалавека; фарміраванне ўяўлення аб захворваннях,	Праца з тэкстам і ілюстрацыямі вучэбнага дапаможніка; падрыхтоўка адказаў на пытанні з выкарыстаннем та-	§ 26, 27; падрыхтаваць паведамленні па тэмах «Пча-

13

1	2	3	4	5	6
	ўзбуджальнікаў захворванняў, паразіты чалавека і жывёл	днікамі. Прафілактыка захворванняў	выкліканых паразітычнымі насякомымі; вывучэнне мер барацьбы са шкоднікамі і прафілактыкі захворванняў; выхаванне беражлівых адносін да свайго здароўя, патрэбы ў выкананні правіл гігіены	бліц і калекцый насякомых — шкоднікаў раслін, пераносчыкаў захворванняў, паразітаў чалавека і жывёл	лаводства», «Шаўкаводства» (па меркаванні настаўніка); выканаць практычную работу № 1 «Спосабы вызначэння якасці мёду і яго характарыстыка (дослед у хатніх умовах)»
27	Выкарыстанне насякомых чалавекам. Практычная работа № 1 «Спосабы вызначэння якасці мёду і яго характарыстыка (дослед у хатніх умовах)»	Выкарыстанне насякомых чалавекам. Прыручацтва, шаўкаводства і іх прадукцыя	Фарміраванне ўяўлення аб ролі насякомых у жыцці чалавека; развіццё навыкаў выкарыстання насякомых у практычнай дзейнасці; выхаванне беражлівых адносін да насякомых	Аналіз вынікаў выканання практычнай работы № 1 «Спосабы вызначэння якасці мёду і яго характарыстыка (дослед у хатніх умовах)»; афармленне вынікаў у рабочых сшытках; заслухоўванне паведамленняў	§ 28; падрыхтаваць паведамленні па тэмах «Энтамалагічная калекцыя», «Віды насякомых, якія падлягаюць ахове» (па меркаванні настаўніка)

14

1	2	3	4	5	6
28	Калекцыяніраванне і ахова насякомых	Энтамалагічная калекцыя. Ахова насякомых	Фарміраванне ўяўлення аб энтамалагічнай калекцыі; азнаямленне з асаблівасцямі аховы насякомых; развіццё лагічнага мыслення; выхаванне беражлівых адносін да насякомых	Самастойная праца з тэкстам і ілюстрацыямі вучэбнага дапаможніка; заслухоўванне паведамленняў	§ 29; паўтарыць § 1–28; падрыхтавацца да кантрольнай работы
29	Кантрольная работа № 1 па раздзелах «Агульная характарыстыка жывёл», «Тып Кішэчна-поласцевыя», «Тып Плоскія чэрві», «Тып Круглыя чэрві», «Тып Кольчатая чэрві», «Тып Малюскі», «Тып Членістаногія»		Праверка і ацэнка ўзроўню ведаў, уменняў і навыкаў па раздзелах «Агульная характарыстыка жывёл», «Тып Кішэчна-поласцевыя», «Тып Плоскія чэрві», «Тып Круглыя чэрві», «Тып Кольчатая чэрві», «Тып Малюскі», «Тып Членістаногія»	Выкананне кантрольнай работы № 1	
Тып Хордавыя (33 г)					
Агульныя прыметы хордавых жывёл (2 г)					
30	Хордавыя жывёлы	Агульная характарыстыка тыпу Хордавыя. Класіфікацыя хордавых жывёл.	Азнаямленне з асаблівасцямі будовы і жыццядзейнасці хордавых жывёл; фар-	Запіс у рабочых сшытках новых тэрмінаў і паняццяў; складанне апор-	§ 30

15

1	2	3	4	5	6
		Роля пазваночных жывёл у прыродзе. Значэнне хордавых у жыцці чалавека	міраванне ведаў аб класіфікацыі хордавых жывёл, аб іх ролі ў прыродзе і значэнні ў жыцці чалавека; развіццё лагічнага мыслення, уменняў параўноўваць, знаходзіць рысы падабенства і адрознення, вызначаць прычынна-выніковыя сувязі; выхаванне стараннасці і акуратнасці	нага канспекта з выкарыстаннем тэксту вучэбнага дапаможніка; запісанне табліцы «Агульная характарыстыка хордавых жывёл»; складанне апорнай схемы «Класіфікацыя хордавых жывёл»	
31	Ланцэтнік — ніжэйшая хордавая жывёла	Падтып Бесчарапныя. Асаблівасці знешняй і ўнутранай будовы ланцэтніка. Сістэмы органаў: мышачная, стрававальная, дыхальная, крывяносная, выдзяляльная, нервовая. Размнажэнне і развіццё ланцэтніка	Фарміраванне ўяўленняў аб асаблівасцях знешняй і ўнутранай будовы ланцэтніка, аб рысах прыстасаванасці да асяроддзя пражывання; забеспячэнне ўмоў для развіцця ўмення пісьменна, выразна і дакладна выказаць свае думкі; выхаванне беражлівых адносін да жывёл	Вусныя адказы з выкарыстаннем табліцы, якія адлюстроўваюць асаблівасці будовы пазваночных; замалёўка ў рабочых сшытках будовы ланцэтніка	§ 31
Надклас Рыбы (5 г)					
32	Надклас Рыбы. Рачны асунь — прадстаўнік каспявых рыб. Лабараторная работа № 4	Надклас Рыбы. Разнастайнасць знешняй будовы ў залежнасці ад спосабу жыцця рыб. Прыстасаванні да пражывання ў вадным асяроддзі (цела,	Вывучэнне асаблівасцей знешняй будовы рыб у сувязі з жыццём у вадзе; развіццё ўменняў аналізаваць, абагульняць і рабіць вывады; спрыянне выхаванню	Азнаямленне з інструкцыяй па выкананні лабараторнай работы; выкананне лабараторнай работы; аналіз атрыманых вынікаў і афарм-	§ 32

16

1	2	3	4	5	6
	«Прыстасаванні да воднага спосабу жыцця ў знешняй будове рыб»	шкілет, мускулатура рыб). Перамяшчэнне рыб	беражлівых адносін да аб'ектаў жывой прыроды	ленне іх у рабочых спытках	
33	Сістэмы ўнутраных органаў рыб: будова, функцыі	Сістэмы органаў рыб: дыхальная, крывяносная, стрававальная, выдзяляльная	Раскрыццё асаблівасцей будовы дыхальнай, крывяноснай, стрававальнай і выдзяляльнай сістэм органаў рыб у сувязі з функцыямі, якія яны выконваюць, і асяроддзем пражывання; фарміраванне ўмення знаходзіць узаема-сувязі паміж будовай арганізма і прыстасаваннем да навакольнага асяроддзя; выхаванне гуманных адносін да жывёл	Самастойная праца з табліцамі і тэкстам вучэбнага дапаможніка; запаўненне табліцы «Сістэмы органаў рыб»; выкананне тэставых заданняў	§ 33
34	Нервовая сістэма, паводзіны і размнажэнне рыб	Асаблівасці будовы нервовай сістэмы і органаў пачуццяў рыб; паняцце аб безумоўных і ўмоўных рэфлексах. Палавая сістэма, размнажэнне і развіццё рыб. Паводзіны рыб у перыяд размнажэння. Прахадныя і аселяючы віды	Раскрыццё асаблівасцей будовы нервовай сістэмы і органаў пачуццяў рыб у сувязі з іх функцыямі; вывучэнне асаблівасцей нераставых паводзін, размнажэння і развіцця рыб; вывучэнне разнастайных форм клопату аб патом-	Працяг самастойнай працы з табліцамі і тэкстам вучэбнага дапаможніка па запаўненні табліцы «Сістэмы органаў рыб»; складанне схемы размнажэння і развіцця рыб	§ 34; падрыхтаваць паведамленні па тэмах «Акулы», «Скаты» (па меркаванні настаўніка)

17

1	2	3	4	5	6
		рыб, нераст. Ахова рыб у перыяд нерасту	стве як прыстасавання да выжывання віду; развіццё ўменняў аналізаваць інфармацыю, рабіць вывады; выхаванне беражлівых адносін да рыб		
35	Разнастайнасць рыб	Клас Храстковыя рыбы: акулы, скаты. Клас Касцявыя рыбы: асетрападобныя, ласосепадобныя, селядцовыя, карпападобныя, кісцяпёрыя; спосаб жыцця і характэрныя асаблівасці будовы	Фарміраванне ведаў аб разнастайнасці рыб; раскрыццё асаблівасцей будовы асноўных сістэматых груп рыб; развіццё камунікатыўных навыкаў; спрыянне экалагічнаму выхаванню	Прагляд відэамаатэрыялаў, якія адлюстроўваюць відавую разнастайнасць рыб; праца з табліцамі і тэкстам вучэбнага дапаможніка; запаўненне табліцы «Экалагічныя групы рыб»; заслухоўванне паведамленняў	§ 35; падрыхтаваць паведамленні па тэмах «Аматарскае рыбалоўства», «Развіццё рыбаводства ў Рэспубліцы Беларусь», «Ахова рыб» (па меркаванні настаўніка)
36	Значэнне рыб у жыцці чалавека. Ахова рыб	Значэнне рыб у прыродзе і жыцці чалавека. Промысел рыб. Рыбаводства і рыбарызаванне. Акварыумнае рыбаводства. Ахова рыб	Фарміраванне ўяўлення аб значэнні рыб у прыродзе і жыцці чалавека; развіццё разумовай актыўнасці; ажыццяўленне экалагічнага выхавання праз паказ уплыву чалавека на колькасць рыб	Праца з тэкстам і ілюстрацыямі вучэбнага дапаможніка; складанне схемы «Значэнне рыб у жыцці чалавека»; заслухоўванне паведамленняў	§ 36

18

1	2	3	4	5	6
Клас Земнаводныя, або Амфібіі (3 г)					
37	Асяроддзе пражывання, знешняя будова, шкілет і мускулатура земнаводных	Клас Земнаводныя, або Амфібіі. Распаўсюджанне земнаводных у прыродзе і асяроддзе іх пражывання. Знешняя будова і спосабы руху жабы. Покрывацела, шкілет, мышачная сістэма жабы	Вывучэнне знешняй будовы і жыццядзейнасці земнаводных у сувязі з іх жыццём на сушы і ў вадзе; развіццё ўменняў параўноўваць, аналізаваць, структураваць інфармацыю; экалагічнае выхаванне	Праца ў групах з тэкстам вучэбнага дапаможніка, слоўнікамі, энцыклапедыяй; удзел у абмеркаванні, афармленне вынікаў працы ў табліцу «Прыстасаванасць жабы да жыцця ў вадзе і на сушы»	§ 37
38	Сістэма органаў земнаводных: будова, функцыі	Стрававальная, дыхальная, крывяносная, выдзяляльная, нервовая сістэмы і органы пачуццяў земнаводных. Размнажэнне і развіццё земнаводных. Метамарфоз у амфібіі. Паводзіны земнаводных у перыяд размнажэння	Фарміраванне ведаў аб асаблівасцях унутранай будовы земнаводных у сувязі з прыстасаванасцю амфібіі да ўмоў існавання ў двух асяроддзях; вывучэнне асаблівасцей размнажэння і развіцця земнаводных; развіццё лагічнага мыслення з дапамогай вырашэння праблемных пытанняў; выхаванне беражлівых адносін да жывых арганізмаў	Выкананне пісьмовых заданняў; замалёўка ў рабочых сшытках схем развіцця земнаводных	§ 38; падрыхтаваць паведамленні па тэмах «Бяхвосць зямнаводныя», «Хвастатыя зямнаводныя», «Віды зямнаводных у Рэспубліцы Беларусь, якія ахоўваюцца» (па меркаванні настаўніка)

19

1	2	3	4	5	6
39	Разнастайнасць зямнаводных, іх значэнне і ахова	Разнастайнасць зямнаводных: бяхвосць (жабы, рапухі) і хвастатыя (саламандры, трытоны), іх спосабы жыцця і характэрныя асаблівасці, роля ў прыродзе і жыцці чалавека. Значэнне і ахова зямнаводных	Азняямленне з разнастайнасцю зямнаводных; фарміраванне ўяўленняў аб значэнні зямнаводных у прыродзе, жыцці чалавека і неабходнасці іх аховы; удасканалванне ўмення распазнаваць вывучаемыя віды ў прыродзе, на малюнках і табліцах; выхаванне беражлівых адносін да зямнаводных	Прагляд відэамаатэрыялаў, якія адлюстроўваюць відавую разнастайнасць зямнаводных; праца з тэкстам вучэбнага дапаможніка; запісанне табліцы «Разнастайнасць зямнаводных»; заслухоўванне паведамленняў	§ 39
Клас Паўзуны, або Рэптыліі (4 г)					
40	Асяроддзе пражывання, знешняя будова, шкілет і мускулатура паўзуноў	Клас Паўзуны, або Рэптыліі. Распаўсюджанне паўзуноў у прыродзе і асяроддзе іх пражывання. Знешняя будова. Покрывацела. Унутраная будова: шкілет, мышачная сістэма	Фарміраванне ведаў аб асаблівасцях знешняй і ўнутранай будовы і жыццядзейнасці паўзуноў у сувязі з наземным спосабам жыцця; азняямленне з рысамі больш высокай арганізацыі паўзуноў у параўнанні з зямнаводнымі; развіццё ўменняў назіраць, параўноўваць, аналізаваць, рабіць высновы; экалагічнае выхаванне	Удзел у гутарцы; запісанне табліцы «Параўнальная характарыстыка зямнаводных і паўзуноў»	§ 40
41	Сістэмы органаў паўзуноў:	Сістэмы органаў рэптылій: стрававальная, дыхальная, крывяносная, вы-	Фарміраванне ведаў аб сістэмах органаў паўзуноў; вывучэнне асаблівасцей	Індывідуальнае апытанне з выкарыстаннем табліц, якія ілюструюць	§ 41; падрыхтаваць паве-

20

1	2	3	4	5	6
	будова, функцыі	дзяляльная, нервовая сістэма і органы пачуццяў. Размнажэнне і развіццё	размнажэння і развіцця рэптылій; развіццё ўмення выяўляць рысы прыстасаванасці арганізмаў да жыцця на сушы; выхаванне беражлівых адносін да жывых арганізмаў	асаблівасці знешняй і ўнутранай будовы паўзуноў; самастойная праца з тэкстам вучэбнага дапаможніка і запаўненне табліцы «Сістэмы органаў»	дамленні па тэмах «Яшчаркі», «Змеі» (па меркаванні настаўніка)
42	Разнастайнасць паўзуноў. Лускаватая паўзуноў	Разнастайнасць паўзуноў: лускаватая, іх спосаб жыцця і характэрныя асаблівасці будовы. Ядавітая віды паўзуноў. Першая дапамога пры ўкусе змяі	Фарміраванне ўяўлення аб разнастайнасці паўзуноў (лускаватых); развіццё крытычнага мыслення; фарміраванне ўяўлення аб аказанні першай дапамогі пры ўкусе змяі; выхаванне беражлівых адносін да рэптылій	Прагляд відэамаатэрыялаў, якія адлюстроўваюць відавую разнастайнасць паўзуноў; заслухоўванне паведамленняў	§ 42; падрыхтаваць паведамленні па тэмах «Чарапахі», «Кракадзілы», «Ахова паўзуноў» (па меркаванні настаўніка)
43	Чарапахі і кракадзілы. Значэнне паўзуноў	Разнастайнасць паўзуноў: чарапахі і кракадзілы, іх спосаб жыцця і характэрныя асаблівасці будовы. Значэнне паўзуноў у прыродзе і жыцці чалавека. Ахова паўзуноў	Фарміраванне ўяўлення аб разнастайнасці паўзуноў (чарапах і кракадзілаў); вывучэнне ролі паўзуноў у прыродзе і жыцці чалавека; азнаямленне з прыродаахоўнымі мерапрыемствамі; фарміраванне беражлівых адносін да прыроды, прадстаўнікоў жывёльнага	Выкананне індыўдуальных заданняў; праца з тэкстам вучэбнага дапаможніка; складанне схемы «Значэнне паўзуноў у прыродзе і жыцці чалавека»; заслухоўванне паведамленняў	§ 43

21

1	2	3	4	5	6
			свету праз усведамленне ролі рэптылій у прыродзе і жыцці чалавека		
Клас Птушкі (7 г)					
44	Птушкі – насельнікі паветра. Лабараторная работа № 5 «Прыстасаванні да палёту ў знешняй будове птушак. Будова пёраў птушак»	Клас Птушкі. Распаўсюджанне птушак у прыродзе і асяроддзе іх пражывання. Асаблівасці знешняй будовы, пёравага покрыва, шкілета, мускулатуры птушак у сувязі з прыстасаваннем да палёту на прыкладзе шызага голуба	Фарміраванне ведаў аб асаблівасцях знешняй будовы, пёравага покрыва, шкілета, мускулатуры птушак, аб распаўсюджанні і асяроддзі пражывання птушак; развіццё ўменняў аналізаваць, абагульняць, вызначаць аналогіі і прычынна-выніковыя сувязі, рабіць вывады	Азнаямленне з інструкцыяй па выкананні лабараторнай работы; выкананне лабараторнай работы; аналіз атрыманых вынікаў і афармленне іх у рабочых сшытках	§ 44
45	Асаблівасці ўнутранай будовы птушак	Асаблівасці будовы сістэм органаў птушак у сувязі з палётам: стрававальная, дыхальная, крывяносная, выдзяляльная, нервовая сістэмы і органы пачуццяў	Вывучэнне асаблівасцей будовы сістэм органаў, працаў жыццядзейнасці, абмену рэчываў птушак у сувязі з палётам; развіццё ўменняў вызначаць узаема сувязі паміж асаблівасцямі будовы арганізма і асяроддзем яго пражывання, распазнаваць сістэмы органаў птушак на табліцах і малюнках; выхаванне беражлівых адносін да птушак	Складанне схемы вялікага і малога кругоў кровазвароту птушак; праца з табліцамі, малюнкамі, слоўнікамі; запіс новых тэрмінаў у рабочыя сшыткі; выкананне тэставых заданняў	§ 45

22

1	2	3	4	5	6
46	Размнажэнне і развіццё птушак	Асаблівасці будовы палавой сістэмы птушак. Будова яйца. Размнажэнне і развіццё. Паводзіны птушак у перыяд размнажэння (будаўніцтва гнёздаў, прывабліванне партнёраў). Тыпы развіцця птушанят. Клопат аб патомстве	Фарміраванне ведаў аб асаблівасцях будовы палавой сістэмы, размнажэнні і развіцці птушак; разгляд асаблівасцей паводзін птушак у перыяд размнажэння; выхаванне беражлівых адносін да птушак у перыяд гнездавання	Выкананне пісьмовых заданняў; вывучэнне мадэлі яйца птушак; праца з табліцамі і тэкстам вучэбнага дапаможніка; замалёўка будовы яйца ў рабочых сшытках	§ 46
47	Прыстасаванасць птушак да сезонных з'яў прыроды	Аселыя, вандроўныя, пералётныя птушкі	Фарміраванне ўяўлення аб сезонных асаблівасцях паводзін птушак і ролі інстыктаў у пералётах птушак; азнаямленне са спосабамі вывучэння пералётаў птушак; развіццё ўмення вызначаць прычынна-выніковыя сувязі паміж сезоннымі зменамі ў прыродзе і асаблівасцямі перамяшчэння птушак у розныя часы года; экалагічнае выхаванне	Вусныя адказы на пытанні па папярэднім тэме; выкананне пісьмовых індывідуальных заданняў; самастойная праца з тэкстам вучэбнага дапаможніка і запаўненне табліцы «Прычыны і асаблівасці сезонных паводзін птушак»	§ 47; падрыхтаваць паведамленні па тэмах «Птушкі лесу», «Птушкі вадаёмаў і ўзбярэжжаў», «Птушкі балот», «Драпежныя птушкі», «Птушкі культурных ландшафтаў і гарадскога асяроддзя» (па меркаванні настаўніка)

23

1	2	3	4	5	6
48	Экалагічныя групы птушак. Драпежныя птушкі. Птушкі культурных ландшафтаў і гарадскога асяроддзя	Спосаб жыцця і характэрныя асаблівасці птушак лесу, вадаёмаў і ўзбярэжжаў, балот, адкрытых прастораў, дзённых і начных драпежных птушак, птушак культурных ландшафтаў і гарадскога асяроддзя	Фарміраванне ўяўлення аб асаблівасцях спосабу жыцця розных экалагічных груп птушак; развіццё ўменняў аналізаваць, параўноўваць і абагульняць; выхаванне беражлівых адносін да птушак; фарміраванне ўменняў пазнаваць вывучаных птушак і абгрунтаваць прыналежнасць відаў да той ці іншай экалагічнай групы	Заслухоўванне паведамленняў	§ 48, 49
49	Значэнне птушак у прыродзе і жыцці чалавека	Значэнне птушак у прыродзе. Выкарыстанне птушак чалавекам. Прамысловая птушкагадоўля. Ахова птушак	Фарміраванне ведаў аб значэнні птушак, аб іх ахове; раскрыццё ролі птушак у экасістэмах і гаспадарчай дзейнасці чалавека; развіццё творчай актыўнасці, пазнавальнай цікавасці; выхаванне беражлівых адносін да птушак, якія жывуць у дзікай прыродзе, і птушак, якіх прыручыў чалавек	Выкананне тэставых заданняў; складанне схем «Значэнне птушак у жыцці чалавека»	§ 50; падрыхтаваць да экскурсіі № 1
50	Экскурсія № 1 «Разнастайнасць птушак парку (лесу, гарадскога		Замцаванне ведаў аб разнастайнасці птушак парку (лесу, гарадскога ландшафту)	Ажыццяўленне назіранняў за птушкамі парку (лесу, гарадскога ландшафту), іх аналіз і складанне справаздачы	Афармленне вынікаў экскурсіі № 1

24

1	2	3	4	5	6
	ландшафту)» (праводзіць у зручны час)				
Клас Млекакормячых, або Звяры (12 г)					
51	Знешняя будова, шкілет і мускулатура млекакормячых	Клас Млекакормячых, або Звяры. Распаўсюджанне млекакормячых у прыродзе і асяроддзе іх пражывання. Знешняя будова. Покрыва цела. Шкілет. Мышачная сістэма	Вывучэнне асаблівасцей будовы цела, покрыва, шкілета і мускулатуры млекакормячых; развіццё пазнавальных матываў, накіраваных на атрыманне новых ведаў; экалагічнае выхаванне	Праца з тэкстам і ілюстрацыямі вучэбнага дапаможніка; выкананне пісьмовых заданняў; удзел у гутарцы	§ 51
52	Унутраная будова млекакормячых на прыкладзе дамашняга сабакі	Сістэмы органаў млекакормячых: стрававальная, дыхальная, крывяносная, выдзяляльная	Вывучэнне будовы сістэм органаў млекакормячых на прыкладзе дамашняга сабакі; выяўленне прымет больш складанай будовы млекакормячых у параўнанні з паўзунамі; развіццё ўменняў абагульняць атрыманыя веды, рабіць вывады; выхаванне культуры зносінаў і вучэбнай працы	Запіс у рабочых сшытках новых тэрмінаў; запаўненне табліцы «Сістэмы органаў млекакормячых і іх функцыі»; выкананне тэставых заданняў	§ 52
53	Нервовая сістэма, органы пачуццяў і паводзіны	Нервовая сістэма. Органы пачуццяў. Паводзіны млекакормячых	Фарміраванне ведаў аб прыметах ускладнення нервовай сістэмы, органаў пачуццяў і паводзін млекакормячых; развіццё ўмен-	Выкананне індывідуальных заданняў; запіс у рабочых сшытках новых тэрмінаў; запаўненне табліцы «Сістэмы	§ 53

25

1	2	3	4	5	6
	млекакормячых		няў працаваць з тэкстам, ілюстрацыямі вучэбнага дапаможніка, нагляднымі дапаможнікамі, параўноўваць, абагульняць, рабіць адпаведныя вывады; фарміраванне ўменняў распазнаваць і параўноўваць розныя органы і сістэмы органаў цела млекакормячых	органу млекакормячых і іх функцыі» (працяг); прагляд відэамагнэтраў, якія адлюстроўваюць паводзіны млекакормячых	
54	Размнажэнне і развіццё млекакормячых	Размнажэнне і развіццё млекакормячых. Выкормліванне дзіцянят малаком. Клопат аб патомстве	Фарміраванне ўяўлення аб асаблівасцях размнажэння і развіцця млекакормячых, клопату аб патомстве; развіццё ўменняў вылучаць істотныя прыметы, параўноўваць, вызначаць прычынна-выніковыя сувязі; выхаванне беражлівых адносін да млекакормячых	Выкананне заданняў; запіс у рабочых сшытках новых тэрмінаў; праца з табліцамі і тэкстам вучэбнага дапаможніка, слоўнікамі і энцыклапедыямі; запаўненне табліцы «Параўнанне развіцця пазваночных»	§ 54; падрыхтаваць паведамленні па тэмах «Яйцакладучыя», «Сумчаткі», «Насякомаедныя» (па меркаванні настаўніка)
55	Разнастайнасць млекакормячых: першазвяры і сапраўдныя звяры	Яйцакладучыя і жывародзячыя млекакормячы. Сумчаткі, насякомаедныя: спосаб жыцця і характэрныя асаблівасці будовы, прадстаўнікі	Азнаямленне з асаблівасцямі будовы і спосабам жыцця яйцакладучых і жывародзячых млекакормячых; развіццё разумовых здольнасцей, умення сінтэзаваць	Выкананне вусных заданняў; праца з тэкстам вучэбнага дапаможніка; запаўненне табліцы «Падабенства яйцакладучых млекакормячых	§ 55; падрыхтаваць паведамленні па тэмах «Рукакрылыя»,

26

1	2	3	4	5	6
			і аналізаваць атрыманья веды; маральнае і экалагічнае выхаванне	з паўзунамі»; заслухоўванне паведамленняў	«Грызуны» (па меркаванні настаўніка)
56	Разнастайнасць млекакормячых: рукакрылыя і грызуны	Рукакрылыя, грызуны: спосаб жыцця і характэрныя асаблівасці будовы, прадстаўнікі	Азняямленне з асаблівасцямі будовы і жыццядзейнасці рукакрылых і грызуноў; развіццё ўменняў аналізаваць, параўноўваць і абагульняць; фарміраванне ўменняў пазнаваць вывучаных млекакормячых і абгрунтоўваць прыналежнасць відаў да таго ці іншага атрада; выхаванне беражлівых адносін да млекакормячых	Удзел у гутарцы; прагляд відэафільмаў аб грызунах і рукакрылых млекакормячых; праца з тэкстам вучэбнага дапаможніка; запаўненне табліцы «Характэрныя прыметы атрадаў млекакормячых»; заслухоўванне паведамленняў	§ 56
57	Драпежныя млекакормячыя	Драпежныя: спосаб жыцця і характэрныя асаблівасці будовы, прадстаўнікі	Азняямленне з асаблівасцямі будовы і жыццядзейнасці драпежных млекакормячых; фарміраванне ўменняў пазнаваць вывучаных млекакормячых і абгрунтоўваць прыналежнасць відаў да таго ці іншага атрада; выхаванне беражлівых адносін да млекакормячых	Праца з тэкстам вучэбнага дапаможніка; запаўненне табліцы «Характэрныя прыметы атрадаў млекакормячых» (працяг); выкананне тэставых заданняў	§ 57; падрыхтаваць паведамленні па тэмах «Няпарнакапытныя млекакормячыя», «Парнакапытныя млекакор-

1	2	3	4	5	6
					мячыя», «Марскія млекакормячыя» (па меркаванні настаўніка)
58	Капытныя млекакормячыя. Марскія млекакормячыя	Капытныя (парнакапытныя) млекакормячыя: спосаб жыцця і характэрныя асаблівасці будовы, прадстаўнікі. Марскія (ластаногія, кітападобныя) млекакормячыя: спосаб жыцця і характэрныя асаблівасці будовы, прадстаўнікі	Азняямленне з асаблівасцямі будовы і жыццядзейнасці капытных і марскіх млекакормячых; развіццё ўменняў супастаўляць і параўноўваць вывучаемыя аб'екты; выхаванне асобных якасцей: уменняў слухаць, выказваць свой пункт гледжання	Выкананне біялагічнага дыктанта; праца з тэкстам вучэбнага дапаможніка; запаўненне табліцы «Характэрныя прыметы атрадаў млекакормячых» (працяг); заслухоўванне паведамленняў	§ 58, 59
59	Хобатныя і прыматы	Хобатныя і прыматы: спосаб жыцця і характэрныя асаблівасці будовы, прадстаўнікі	Азняямленне з асаблівасцямі будовы і жыццядзейнасці хобатных і прыматаў; развіццё ўмення здабываць інфармацыю з тэксту і ілюстрацый; фарміраванне ўменняў пазнаваць вывучаных млекакормячых і абгрунтоўваць прыналежнасць відаў да таго ці іншага атрада; экалагічнае выхаванне	Вусныя адказы на пытанні па папярэдняй тэме; праца з вучэбным дапаможнікам; выкананне пісьмовых індывідуальных заданняў; запаўненне табліцы «Характэрныя прыметы атрадаў млекакормячых» (працяг)	§ 60

1	2	3	4	5	6
60	Сельскагаспадарчыя жывёлы	Прыручэнне жывёл. Жывёлагадоўля	Фарміраванне ўяўлення аб значэнні сельскагаспадарчых млекакормячых у жыцці чалавека; азнаямленне з жывёлагадоўляй — галіной сельскай гаспадаркі, яе роляй у эканоміцы; развіццё пазнавальнай актыўнасці, умення выкарыстоўваць раней атрыманыя веды; выхаванне дапытлівасці, пазнавальнай цікавасці да вывучаемай тэмы	Складанне схемы «Галіны жывёлагадоўлі»; самастойная праца з тэкстам вучэбнага дапаможніка; запаўненне табліцы «Значэнне млекакормячых у жыцці чалавека»; азнаямленне з інструкцыяй па правядзенні практычнай работы № 2 у хатніх умовах	§ 61; выканаць практычную работу № 2 «Свойскія жывёлы і іх догляд»
61	Роля млекакормячых у прыродзе і жыцці чалавека. Практычная работа № 2 «Свойскія жывёлы і іх догляд» (праводзіцца ў хатніх умовах)	Роля млекакормячых у прыродзе. Значэнне млекакормячых для чалавека. Зверагадоўля. Ахова млекакормячых	Вывучэнне значэння млекакормячых у прыродзе і жыцці чалавека; азнаямленне з мерамі па ахове рэдкіх і знікаючых відаў млекакормячых; развіццё цікавасці да млекакормячых, імкнення даведвацца аб іх больш; выхаванне адказных і беражлівых адносін да млекакормячых	Аналіз вынікаў выканання практычнай работы № 2 «Свойскія жывёлы і іх догляд»; афармленне вынікаў у рабочых сшытках; складанне схемы «Мерапрыемствы па ахове млекакормячых»	§ 62; паўтарыць § 30—61; падрыхтавацца да кантрольнай работы № 2
62	Кантрольная работа № 2 па раздзелах		Праверка і ацэнка ўзроўню ведаў, уменняў і навыкаў па раздзелах «Агуль-	Выкананне кантрольнай работы № 2	

29

1	2	3	4	5	6
	«Агульныя прыметы хордавых жывёл», «Надклас Рыбы», «Клас Земнаводныя, або Амфібіі», «Клас Паўзуны, або Рэптыліі», «Клас Птушкі», «Клас Млекакормячыя, або Звяры»		ныя прыметы хордавых жывёл», «Надклас Рыбы», «Клас Земнаводныя, або Амфібіі», «Клас Паўзуны, або Рэптыліі», «Клас Птушкі», «Клас Млекакормячыя, або Звяры»		
Жывёльны свет і гаспадарчая дзейнасць чалавека (4 г)					
63	Экалагічныя групы жывёл: жывёлы лясоў і адкрытых тэрыторый	Жывёльны свет. Жывёлы лясоў і адкрытых тэрыторый	Азнаямленне з разнастайнасцю млекакормячых лесу і адкрытых тэрыторый, іх спосабам жыцця; развіццё ўменняў аналізаваць, параўноўваць і абгульняць; фарміраванне ўменняў пазнаваць вывучаных млекакормячых і абгрунтоўваць прыналежнасць відаў да той ці іншай экалагічнай групы;	Прагляд відэафільмаў аб млекакормячых лесу і адкрытых тэрыторый; самастойная праца з тэкстам вучэбнага дапаможніка; запаўненне табліцы «Экалагічныя групы млекакормячых»	§ 63

30

1	2	3	4	5	6
			выхаванне беражлівых адносін да млекакормячых		
64	Водныя і сінантропныя жывёлы	Жывёльны свет вадаёмаў і іх узбярэжжаў. Сінантропныя арганізмы (сінантропы)	Фарміраванне ўяўлення аб разнастайнасці і спосабе жыцця млекакормячых вадаёмаў; азнаямленне з роляй санітарных жывёл; фарміраванне ўменняў пазнаваць вывучаных млекакормячых і абгрунтоўваць прыналежнасць відаў да той ці іншай экалагічнай групы; выхаванне беражлівых адносін да млекакормячых	Удзел у гутарцы па праблемных пытаннях; праца з тэкстам вучэбнага дапаможніка; запўненне табліцы «Экалагічныя групы млекакормячых» (працяг)	§ 64; падрыхтаваць паведамленні па тэмах «Запаведныя тэрыторыі Рэспублікі Беларусь», «Чырвоная кніга Рэспублікі Беларусь» (па меркаванні настаўніка)
65	Узаемаадносіны чалавека і жывёл. Ахова жывёл	Змяненне колькасці жывёл пад уплывам дзейнасці чалавека. Рассяленне карысных жывёл. Уплыў дзейнасці чалавека на жывёл прыроднага асяроддзя. Аднаўленне колькасці знікаючых відаў. Запаведнікі і іншыя ахоўныя тэрыторыі. Чырвоныя кнігі	Вывучэнне розных форм уздзеяння чалавека на свет жывёл; развіццё ўмення прагназаваць вынікі ўздзеяння чалавека на жывёл; фарміраванне ведаў аб шляхах аховы жывёл; фарміраванне паняцця аб асаблівай ролі і адказнасці чалавека ў справе захавання	Праца з картамі і атласамі запаведных тэрыторый Рэспублікі Беларусь; азнаямленне з Чырвонай кнігай Рэспублікі Беларусь; заслухоўванне паведамленняў, дэманстрацыя прэзентацый	§ 65, 66; падрыхтавацца да экскурсіі № 2

31

1	2	3	4	5	6
			жывёльнага свету нашай планеты; вывучэнне запаведных тэрыторый і Чырвонай кнігі Рэспублікі Беларусь; выхаванне беражлівых адносін да жывёл, экалагічнай адказнасці		
66	Экскурсія № 2 «Відавая разнастайнасць жывёл лесу (гарадскога ландшафту)» (праводзіць у зручны час)		Замацаванне ведаў аб відавой разнастайнасці жывёл лесу (гарадскога ландшафту)	Ажыццяўленне назіранняў за жывёламі лесу (гарадскога ландшафту), іх аналіз і складанне справаздачы	Афармленне вынікаў экскурсіі № 2
67–70	Рэзервовы час	Выкарыстоўваецца па меркаванні настаўніка			

32